

LO CAMP DE TARRAGONA

PERIÒDICH CATALANISTA

Any 4.— Núm. 149.— Diumenge 14 de Juny de 1903.

LO QUE VOLÈM

«Volèm la llengua catalana ab caràcter oficial y que sian catalans tots los que desempenyin càrrecs públics: volèm Corts catalanes, no sols per estatuir nostre dret y lleys civils sino tot quant se refereixi á la organizació interior de nostra terra: volèm que catalans sian los jutges y magistrats y que dintre de Catalunya's fallin en última instancia ls pleys y causas: volèm ser árbitres de nostra administració, fixant ab entera llibertat las contribucions y impostos, y volèm, en fi, la facultat de poder contribuir á la formació del exèrcit espanyol per medi de voluntaris ó diners, suprimint en absolut las quintas y llevas en massa y establint que la reserva regional forosa presti servey tan sols dintre Catalunya.» (Del manifest de la Unió Catalanista de 16 de Mars de 1897).

Mn. Cinto Verdager

Ha complert un any que mossèn Cinto, lo príncep de la literatura catalana, llensava son darrer sospir dins d'una cambra de la casa-torre Vila Joana, rodejat de l'explèndida naturalesa, que tant havia sublimat en sos poemes immortals. Lo senzill pageset de Folguerolas, l'humil seminarista de Vich, convertit més tart en sacerdot exemplaríssim, en poeta místich sense rival y en cantaire èpich de primera forsa, moria entremitij del desconsol y tristesa dels seus compatricis, de l'admiració y respecte de tot lo món.

Molts esforços feren las autoritats pera que l'enterró del gran poeta sigués una manifestació oficiana, contrastant lo seu luxu ab l'humildat ab que havia viscut tota la vida y que fou una de sas principals virtuts; mes lo poble que'l tenia ja per son genit, per son poeta, que havia sigut l'encarnació de son esperit en totas las sevas obras, no permeté que l'Estat se'l féu seu y tot lo poble de Barcelona y representaciones de tots los indrets de Catalunya, acudiren a rendirli son darrer tribut. Es que l'immortal autor del «Canigó», de «L'Atlántida» y aque ls «Cants místichs» que eran focs que consumia la seva ànima d'amor per son Déu, está destinat a ésser per sempre més lo poeta popular de la nostra terra.

Las generacions que venen s'apendrán de memoria ls seus versos; sublins y mossèn Cinto será eternament considerat lo geni colossal de la poesia catalana com Homer ho sigué de la grega y Dante de l'italiana.

Mori quan Catalunya acabava de perdre'l més gran defensor dels seus drets, a l'inolvidable Dr. Robert, y per aquesta causa la nova ferida sigué més sagnanta; havian desaparegut en poch temps los dos catalans més illustres. L'un era l'encarnació del catalanisme polítich, l'altre del literari. Déu tinga al Cel la seva ànima gran y premii las virtuts que adornavan la seva bondat y senzillesa.

La reforma administrativa

y'l projecte d'en Maura

I

Passa un fenòmen curiosíssim en la política espanyola, no per molt observat menys digne d'atenció. Entre mitj del gran aplèch de mitjanias y nulitats que tot ho empastifan, surten algunas vegadas homes eminentes, reformadors d'empenta, polítichs de talent, que fan concebir esperansas, sino a l'opinió—perquè d'opinió fa molt temps que no n'hi ha hagut a Espanya,—al reduït nombre que aquí's preocupa de la sort y del pervindre de l'Estat. Però, com si una maledicció tremenda pesés sobre aquest desgraciát país, com si la fatalitat s'hagués proposat acompanyarlo ara y sempre, las esperansas de que parlavam se desfán al buf dels primers actes d'aquells mateixos homes a qui aludiam: ab tot son talent, ab tot sa ilustració y ab tot son desitj de fer bé, de portar l'Estat per vies de millorament, cauen pera no aixecarse més en mitj de la riota ó l'indiferència general, quan no de l'odi ó el despreci de tot lo poble.

En Maura será un d'aquestos casos: ho veniam preveient desde que a l'Abril de l'any passat doná sa conferencia sobre la reforma de l'administració local, en lo «Circulo de la Unió Mercantil», de Madrid; s'afirmá nostra creensa, quan lo vegeren al ministeri de la gobernació; y avuy, després d'haver presentat a las Corts

son projecte de bases pera l'esmentada reforma, ja no'n tenim lo més petit dupte. Si no temessim estampar una frasse més sagnant que justa, diriam que en Maura ha escrit son testament... Sa darrera hora no's farà esperar: la prempsa cridanera del centre prou l'anuncia y la desitja... Preparèmse, donchs, a veure l'enterró de l'últim polítich que ab fonament havia interessat als que encara creuen que és possible la salvació d'Espanya.

Si hi ha algú que fassi mofeta d'aquesta afirmació nostra, tot tenint en compte que en Maura és un home serio—ho diem nosaltres que l'hem combatut sempre—que's fixi en las paraulas ab que acaba son discurs al Senat presentant lo projecte de bases pera la reforma de l'administració local:

«Yo no desconozco que tales como las bases son, no era menester que yo lo declarara para que todos lo entendierais. han de tener enfrente muchos y muy numerosos intereses. Pues yo á esos intereses les digo que mi vida ministerial está ligada á la suerte de este proyecto, que no habría venido aquí sino para hacer esto, y que si no puedo hacerlo me marcharé de este banco.»

Comensèm per dir que en Maura és tal volta'l governant espanyol que mellor ha estudiat, ha comprés y coneix los vicis de l'administració local. Tema preferent de sa atenció, a n'ell he dedicat horas de treball reposat y reflexiu, arribant potser al coneixement perfecte de la malaltia que pateixen los organismes que haurian d'ésser fonament de tot progrés y de tota llibertat y avuy no són més que rodas de la màquina burocrática, que'l caciquisme dirigeix y mou a son gust.

Estrany semblará, donchs, que'l Ministre de la Gobernació no apliqui'l remey que pot curar als municipis y a l'administració provincial, y més estrany encara en las actuals circumstancias en que tan pocas ocasions se presentan pera que'ls noms dels governants passin a l'història.

En Maura, com veurem més tard, no s'ha atrevit a mirar de cara a cara'l problema; coneixent la solució ha temut aplicarla, tenint conciencia de la gravetat del mal y disposant del remey pera curarlo, s'ha contentat ab paliatius... Ha vist que's feya necessari un cambi total en l'organización dels municipis si's volia que aquestos tornessin a ésser còssos vius, representació genuina dels interessos del poble, y ha permès en son projecte que la política que tot ho mata continú essent la base de sa constitució, la que informi tots los seus actes, la que's cuidi de desacreditar las petites reformas que en sentit contrari tractan d'introduir.

Malament ha complert en Maura las sevas promesas, fetas en aquest punt no d'una manera vaga, sino ab ardiment y fermesa principalment en lo seu discurs del Cassino Mercantil abans esmentat, quan al tractar de lo que passava ab nostre règim municipal y ab tota l'administració local deya:

«Y hay que apelar á la cirugía, además, por otra razón: porque está bien que se enmiende poco á poco lo que radica sobre su natural asiento, aquello en que sea aprovechable todo lo fundamental, todo lo que es esencial; pero cuando el error está en la raíz, si no se quiere seguir cosechando el fruto maldito, no conozco otro remedio sino arrancar la planta y poner otra.»

En lo projecte d'en Maura, examinat fredament, com demostrarem en altres articles no s'arrenca la planta que dona'l fruit maldit: aquesta s'hi conserva ab tota la robustesa y ufana ab que viu avuy. Es veritat que al costat y junt ab ella s'hi posan plançons que podrian arribar a produir bon fruit; però, son tan migrants, tan escanyolits, que las poderosas arrels de la planta dolenta ls hi xuclarán la sava y no'ls deixarán viure.

En pocas paraulas: en Maura ha volgut emprendre la reforma de l'administració local accontentant al poble y als polítichs centralistas, y com això a Espanya és impossible, com los odis entre l'un y l'altres són manifestos, com ho és també l'incompatibilitat dels seus interessos, d'aquí que diguessim que en Maura havia escrit son testament. Ja veurem com ben aviat si no's cuidan d'enterrarlo ls polítichs, l'enterrará'l poble.

LO PROYECTE ARTAL

Pera que's vegi ben clar la nostra patriòtica actitud en l'assumpto dels bous argentins, comensarem per copiar tot lo que tenim escrit sobre'l particular. Deyam en lo número del 25 de Janer passat:

«Procedent de Buenos Aires ha arribat a aquesta ciutat nostre estimat amich y paísá D. Angel Artal, quin viatge's relaciona ab lo projecte d'importació de bous argentins per nostre port.

Celebrarem que l'èxit coronis ls treballs de l'amich Artal y que li sigui forsa agradable'l temps que passi al costat de sa distingida familia.»

Lo 22 de Febrer escriviam:

«La carn argentina

Lo darrer número del *Boletín de Agricultura y Ganadería* de Buenos Aires, publica un extens informe sobre l'introducció a Espanya de bestiar y altres productes argentins, redactat per nostre estimat amich y paísá D. Angel Artal, jefe de la secció de comers del Ministeri de Relaciones exteriores de la República Argentina.

Lo Sr. Artal descriu las condicions que ofereix Espanya com a mercat consumidor de carn argentina; los gastos de transport, drets y descàrrega en diferents ports espanyols; preus a que's vengueren las sis remesas de bous argentins, comparantlos ab los del bestiar indigena; regions principalment consumidores y un sens fi de datos y noticias que demostren la competencia y l'estudi que'l Sr. Artal ha fet d'aquest important assumpto.

Després passa a estudiar los ports espanyols que ofereixen més ventajas pera l'importació del bestiar argenti, y de cop se decanta a recomanar los del Mediterrani, región que ofereix molt de consum y molt poca producció a l'inrevés de las del Nort, ahont hi ha grans extensions de terrers dedicats exclusivament a la cria de bestiar. De tots los ports d'aquest litoral, lo més convenient és lo de Tarragona, quinhas condicions de pochos gastos y facilitats de comunicació interior quedan plenament demostradas.

Segons consta en l'informe que'ns ocupa, los senyors A. Olmos y E. Lluç de Buenos Aires pensan emprendre en gran escala aquest negoci d'importació per lo nostre port, a quin efecte la Junta d'Obras del Port construiria un desembarcader en lo moll nou, y's comptaria ab terrers entre'l Francolí y Riu-clá pera refer al bestiar de las travessias maritimas. Felicitem a l'amich Artal per son notable treball y no cal dir quant celebrariam que's portés a cap un negoci de positius resultats pera Tarragona.»

Del 1.er de Mars:

«Sembla que las gestions que está fent nostre amich y paísá D. Angel Artal, ab lo fi de lograr que sia Tarragona la favorescuda pera fer lo desembarc de bous de l'Argentina, no troba molt bona acullida per part d'algú de las Obras del Port.

Sempre han d'ésser los elements burocràtics los que posan entrebanchs al desenrotlló del comers! Però com en aquella entitat hi forman part personas que forosament han de veure ab gust la prosperitat de nostra ciutat, confièm que farán comprendre a qui sia que's deixi de

expedienteig y de petitesas, y que si verament los plans del Sr. Artal han d'afavorir nostre port, és precis se li donguin totas las facilitats possibles.»

Del dia 8 de Mars:

«Nostre estimat amich en Angel Artal, nos prega en atenta carta, que rectificuem un solt publicat en nostre darrer número, referent a obstacles que'ls projectes de dit senyor trobaren en la Junta del Port, quin noticia no resulta exacta. No tenim cap dificultat en ferho constar aixis, malgrat procedir nostra informació d'autoritat orígen.»

**

«Sembla que demá sortirà cap a Madrid la comissió de la Junta de Obras del Port pera gestionar certs assumptos d'interès pera Tarragona. Se proposa recabar l'autorización del govern pera construir grans corralis a l'altra part del Francolí, pera deposit de bous argentins. La primera idea fou de construir aquests corralis en lo moll nou al costat del ferrocarril de Valencia, però acertadament s'ha desistit per motius d'higiene y d'altres no menys importants.

També gestionarán l'enllás dels ferrocarrils a Reus y altres assumptos d'importancia.

Veurem.»

Cal també fer remarcar, que'ls nostres amichs a l'Ajuntament, per boca del Sr. Rossell, foren los primers a demanar la cooperació y ajuda del Municipi a favor del projecte del senyor Artal.

**

Després de lo que deixem consignat, gaire bé podriam fer punt y no ocuparnos més d'aquesta qüestió, perquè ab lo esmentat queda perfectament definida nostra actitud en un assumpto que tant ha arribat a apasionar; però com tenim la virtut, o'l defecte, si volen, de la franquesa, ampliarem nostra opinió ab una serie de consideracions que'ns veyem obligats a fer pera deixar las cosas tal com són, y no com volen que siguin certs periòdichs que no tocan res que no ho espallin.

Res més fácil de sugestionar que'l poble, sobre tot quan en una època calamitosa com la que avessèm li parlan los periòdichs de grans beneficis, de comensar pera Tarragona una era de prosperitat, y's presenta la tal idea de l'importació de bous com un remey, ràpid, eficaç y indiscutible pera salvar la crisi económica que deix sentir sa influencia en totas las capas socials de nostra ciutat.

Més a nostre modo d'entèndrer, se comet un verdader disbarat quan al poble se li fan alimentar esperansas exageradas, com ha succedit en lo cas actual, puig sempre que's procedeix aixis, lo desengany resulta més grós si per cualsevol circumstancia lo negoci no pren los vols que la fantasia popular ha arribat a pensar.

Per aquest motiu y notant en alguns de nostres confreres certas exageracions, volguerem coneixer ab tots sos detalls lo projecte Artal, y aquest amich, ab deferència may prou agraida, tingué a bé donarnoslo ja ab una conferencia intima, ja en altra pública en l'Associació Catalanista.

Lo projecte Artal té dos aspectes. Lo primer és purament mercantil y sols alabansas mereix. Es grandios y de pogueuse portar a la práctica és indubtable que algún benefici deixaria a Tarragona, com li deixa tot lo que representa tráfèch, moviment, negoci. Partint d'aquest supost som los primers y més decidits partidaris del projecte y entenèm que tot Tarragona deu estar interessat en que's realissi, ajudant no ja moralment a l'autor, sino fins subvencionantlo si fós necessari.

Mes hi ha una segona part del projecte que mereix un detingut estudi, y aquesta és lo punt ahont deuen ésser instalats los corralis. Proposa'l amich Artal que siguin en los terrers

guanyats al mar y paralels al moll de costa.

Aquí és ahont sens abdicar de nostre patriotisme jamay desmentit, de nostre amor a Tarragona, molt per sobre dels patrioters que no han fet més que explotarla, nos será permès que fem alguna objecció, sobre la que no insistirem gaire, puig precisament passats los primers entusiasmes y oberts los ulls a la realitat, lo que nosaltres podriam dir, ho dirán ab major eloquència las entitats cridades a intervenir oficialment en l'informe del projecte.

L'emplacement dels corralis sobre lo moll de costa porta en si una serie de dificultats que molt nos temem fassin lo projecte impossible, y verda-ders aimants d'èll, creyèm que lo més acertat fóra escullir altre lloch inmediat y pensar en la forma d'establirhi ls corralis en bonas condicions pera la futura empresa. Las dificultats que això representa no las creyèm insuperables y menys si tots cumplim ab nostre deber prestant a aquell treball nostre unànim concurs; en cambi, de persistir en la condició sine qua non de que'ls corralis deuen ésser sobre'l moll de costa, se corre'l gravíssim perill de que la concessió s'eternisi y's perdi pera Tarragona una regular font d'ingressos.

Després de lo que ha arribat a apasionar al públich aquesta qüestió, debèm pera ben fixar nostra actitud, declarar:

1.er Que'ls regidors amichs nostres y LO CAMP DE TARRAGONA han sigut los primers que han patrocinat lo projecte de la portada de bous argentins.

2.^{on} Que'l projecte Artal mereix tota classe d'apoyo y simpatia, modificant si és possible'l punt d'emplacement dels corralis.

3.er Que de persistir en la pretensió de que'ls corralis han d'ésser al moll de costa, entenèm, y ab nostra acostumada sinceritat ho dièm, que las dificultats serán grandíssimas y que aquestas farán perillar la realització del projecte.

4.^{on} Que seria per lo tant preferible variar lo punt d'instalació dels corralis, a fi d'aplanar dificultats y pogueuse portar a la práctica'l projecte sens demora de cap classe.

Ben definida la nostra actitud, hem de senyalar a nostres lectors y al poble de Tarragona, que en la curta vida de nostra modesta publicació no és ja nou lo cas de que nostres enemichs explotin o tergiversin lo modo de pensar de nostre periòdich en tal o qual qüestió y que fins se'ns senyali com a enemichs del progrés de Tarragona. Desgraciadament, y més d'una vegada, lo temps ha vingut a darnos la rahó y ha reduit a justos limits los entusiasmes sens mida que a favor de determinadas ideas s'havian creat.

Y tot dolentnos que aixis hagi succedit, puig prefeririam equivocarnos y que nostra ciutat en surtis beneficiada; no per gust d'apareixer ni més sabis ni més tontos; no per lo gust de fer la contra; no per lo gust de portar al terreno econòmic renuncias ni passions personals, sino creyent que al públich deu dirseli la veritat sempre y per oposada que aquesta sigui a la corrent general, puig res hi ha a nostre modo d'entèndrer perjudicial en més alt grau que tractar qüestions de trascendencia ab criteri mesquí y ab prejudicis manifestos, hem cregut del cas en aquestas circumstancias sentar ben bé lo modo de pensar de la Redacció de LO CAMP.

Y acabarem dient, que és sols després d'haver ben estudiat la qüestió, que'ns hem aventurat a emetre nostre concepte, y que guardem cuidadament los números d'algún periòdich que fent justicia a son modo d'ésser ha pogut defensar lo projecte Artal, sols empleant l'insult y la calumnia. Hi ha que dar al temps, temps y no será la primera vegada que LO CAMP al reproduir en sas columnas retalls

ORNAMENTS D'IGLESIA

DE LA ANTIGA FÀBRICA de SEDERIAS Y TALLER de BRODATS DE FILLS de Miquel Gusi BARCELONA

Artística pera Salóns en Bronzo

Bronzo-Or

Plata Santamaría

de la casa

A. y A. Santamaría

BARCELONA

ORFEBRERÍA RELIGIOSA

d'altres periòdics, ha posat a aquestos en la situació més ridícula que donarse pugui. Conseqüències són aquestes d'escriurer a la lleugera y fer anar los milions como si's tractés de xavos morunos.

Mirant cap a Europa

Nostra Espanya antiga, plena de triomfs y de gloria per la conquesta, per lo poder de la pólvora, cau desfeta, fumejant, llanguideix y mora. Los fills, assedegats d'instrucció, li'n demanan a sa mare, y aquesta, ja incapacitada per los governants decrepits, li dona com una mala maestra.

¿Voleu entrar en lo concert europeu? Donchs busqueu l'arteria que porta la sanch al cor: dignifiqueu l'escola. Eixa serà l'empori de riquesa que fassi de nostra rassa ja se-ma, degenerada, envilida y morta, una rassa forta, vigorosa, plena de vida, que torni sisquera pel recorri de son poderiu y'n tregui de l'atavisme intelectual y moral en que'ns trobem.

Pensèu, governants, en que indefectiblement arrastreu al caos y a la miseria a aquesta desventurada Patria, abarrota de blasons de *gran-desa històrica* y avuy coberta ab despallas de negra mortalla. L'escola és lo sepulcre ahont hipòcritament volen enterrarhi aquells alegòrics atributs de vostres llegendaris errors: treyeu l'escola dels femerals en que avuy se troba; aixequen-la sobre'l pedestal de marmol rodellantla de jardins, y os portará la pau universal pera que entreu de plé en l'apocalipsis de la vida moderna. Sense escolars no hi ha instrucció; sense instrucció no hi ho progrés; sense progrés no hi ha vida; sense vida no hi ha nació. ¿Voleu bonas escolars, que os portin la regeneració desitjada? Feu bons Mestres; considereu los tot quant mereixen; feules ídols de vostra veneració y respecte; no'ls martiritzeu sens pietat; no'ls humilleu; no'ls feu esclaus.

L'esclavitud és contraria al dret natural y al civil, y repugna igualment a las mellors formas de govern. No és útil ni pera l'amo ni pera l'esclau; pera l'esclau, perquè res pot fer per virtut; pera l'amo, perquè contrau tota classe de vicis y de mals hàbits: s'acostuma insensiblement a falta a totas las virtuts morals, y's fa soberbi, violent, altiu, colèrich, dur, voluntariós, bárbaro... La regla de lo just no està fundada en lo poder, sino en lo que és conforme ab la naturalesa. L'esclavitud no solzament és un estat humillant pera'l que la sofreix, sino també pera l'humanitat mateixa, a la que degrada.

¿Voleu esclavitzar a la societat? Ho conseguireu esclavitzant al Mestre; fent d'ell un ser abjecte y degenerat.

Lo poder de tot govern, se funda sobre la facultat de fer lo bé, de protegir, de dirigir y de proporcionar lo benestar a l'autoritat; aixís l'autoritat deu estar apoyada en la naturalesa dels homes, en sa desigualtat, en sas necessitats, en los desitjos que té de satisfèrles, y, per fi, en l'amor de sí mateixos y del próxim.

L'home més destre pera conservar-se y satisfèr sas necessitats sab trobar recursos, que faltan a l'home

més fort, però de menys inteligencia que ell. Per això's veu tots los dias que l'home d'un talent clar sab compensar ab sas habilitats y sos medis, lo que li falta en la forsa y vigor del còs; per lo que s'observa ab bastanta freqüència que l'experiencia y moltas vegades l'astucia, triomfan hasta de la forsa y la precisan a cedir.

¿Consistirá l'astucia de nostres governants en derrocar las escolars y carregar lo ventre dels canons a costa de la fam dels mestres?

CARLES VIOLA.

Lo monopoli dels alcoholes

Si en general ofereixen serios perills los monopolis a Espanya, aquestos perills són doblement sensibles per l'impunit ab que traspassen los límits de lo just y correcte en procediments mercantils.

Als sindicats o monopolis que ja funcionan, molt aviat se n'hi afegirá un altre sí com creyem donan resultat los treballs que desde fa més de sis anys s'están fent en aquest sentit. Vegis lo que diu un periòdich sobre aquest interessant extrèm:

«Parece que se trata de organizar una sociedad para explotar el monopolio del alcohol, así como tenemos ya la sociedad del monopolio de las cerillas. Se dice que para solicitar la concesión del Gobierno español, varios capitalistas han constituido una sociedad de estudios con un capital de 600.000 pesetas, habiendo tomado la sociedad el nombre de Sindicato Nacional. Su principal objeto es conseguir el monopolio del alcohol, y si no puede conseguirlo, acometer otras empresas de importancia y que puedan dejar buenos rendimientos a los accionistas. Se anuncia que si toma el monopolio del alcohol, lo hará bajo bases tan equitativas, que dejarán satisfechos al Gobierno, a los destiladores, a los vinicultores, a los industriales y al público, de modo que todo el mundo quedará contento. Los cálculos del Sindicato Nacional están basados en los siguientes datos estadísticos de la producción del alcohol en España, correspondientes al año 1902:

	Litros
Alcohol vínico.....	65.458.042
» industrial.....	7.487.876
Aguardte. de vino.....	10.383.215
» industrial.....	776.420
» aromatizado.....	21.936.017
Licores.....	2.870.057
SUMA TOTAL.....	109.910.627

A esta suma hay que añadir 15'8 millones de litros sobrantes de 1901, resultando en total 125'5 millones, de los que se vendieron 115'15, quedando como existencias en fin de Diciembre, 10.598.940 litros.»

Com veurán, de portarse a efecte lo monopoli dels alcoholes, tothom quedarà satisfet: lo govern, los destiladors, los vinicultors, los industrials y'l públich, lo que no deixa d'ésser un excés de satisfacció, molt difícil de que en la práctica resulti, puig en aquesta classe de negocis, qui paga sempre'l gasto és lo consumi-

dor, o sigui això que'n diuen l'último mono.

També és molt possible, casi segur, que l'esmentat monopoli, perjudiqui als exportadors de vins encarrint, encara més, los alcoholes que's necessitin pera remontar lo grau del ví fins a limit d'embarch, y si això succeís, seria un cop de mort pera'ls exportadors de Tarragona. A aquestos, donchs, toca vetllar y ocupar-se d'un assumto de molta importancia y gravetat.

Nosaltres prometem seguir lo curs dels treballs que's fan pera constituir lo Sindicat y avuy ja estarian en situació d'avansar alguna noticia bastant més interessant que las copias més amunt; però com se'ns comunicá ab carácter reservat, cometriam una indiscreció. Altre dia serà.

L'«Heraldo» y las Auxiliarias

Temps há que no haviam bregat per interessos locals relacionats ab l'ensenyansa—y a fe que ho anyoravam—quan veusquí que l'altre dia veyem que l'«Heraldo» surt pegant una embestida contra un estimat confrare profesional, y, la veritat, no hem sapigut resistir la temptació de pendrehi part, fent constar abans, y valgui per lo que valgués, que no hem tingut cap intervenció favorable ni contraria, en la concessió motiu de la polémica. Per lo tant, nos creyem en immellorables condicions pera parlarne, puig no'ns ha d'ofuscar cap mena d'apassionament.

¿Oydá! Potser no tots podrián fer semblant manifestació.

Y anem al cas. Se tracta de que abans las escolars superiors tenian auxiliars y ara no'n tenen en virtut de treballs fets no'bem per qui, ni'ns interessa, perquè no volèm discutir personas sino'l fet en sí y sas conseqüències, que ara serán favorables per uns y perjudicials per altres, quan si s'hagués obrat com se devia haurían sigut beneficosas per tots.

Tant lo Sr. Andreu com la senyoreta Virgili, que eran los auxiliars de las escolars superiors, podían molt bé, segons lo real decret de 26 d'octubre de 1896, satisfèr sas aspiracions d'ocupar una plassa a la capital; mes per això era necessari o que vagués una escola elemental o que se'n creés alguná de nova.

Això ho sab tothom, y tant és aixís que no fa pas molt la Junta vá haver de retornar los documents a una senyoreta que, desitjant acullirse a dit benefici, se apresurá a demanar lo traslado al carrer d'Augusto, quina escola semblava anava a quedar vacant.

Donchs bé; aquí ni s'ha esperat a que hi hagués escola vacant, ni s'han creat escolars novas. Així últim s'ha fet veurer que's feya, però no s'ha fet. Y aquest és precisament, segons nosaltres, lo punt flach de la resolució.

Mes com no fem a l'articulista de l'«Heraldo» tan ignocent que abans d'agafar la ploma no s'hagi pres la molestia d'enterarse de com y quina manera ocuparen sos respectius càrrecs los mestres superiors—puig del contrari caldría suposarli mala fe—nos plau entrar en polémica pera anar desgranant la cosa y evitar que ab enganyosos mirallets s'enlluerni a l'opinió pública fentli veurer lo que convé al que escriu.

Y com ja tenim fil a l'agulla, un altre dia, si Déu vol, seguirem nostra tasca en favor del dret y de la justicia.

Comentarios

Polítiqueries

De política casi val més no parlarne, perquè és tal l'ensopiment que regna, que resulta talment com si no hi hagués Cortes.

Diguin sino, lo que han fet desde que están obertas. Discutir actas y més actas, sense que s'hagi arribat a constituir lo Congrès definitivament.

Al Senat van allestir més aviat y desseguida van empendrer la discussió del Missatge, però ab tal fredor y decandiment, que ningú s'ha preocupat de las manifestacions democráticas d'en Montero Rics, ni de las embestidas d'en Dávila als regionalistas, ni molt menys de las expansions d'en Labra, republica de la classe de embolats, que quan teniam colonias, sortia representant per Cuba, gracias al Govern, y que ara també l'han fet senador pel mateix procediment.

Si en això no ha cambiat en Labra, en cambi d'autonomista que era, s'ha tornat centralista dels més ferms; perquè altra cosa no significa sortir ab aquella vulgaritat que gracias als republicans de Barcelona,

s'havia ensorrat als enemics de la patria. Que això ho diguin quatre desahogats o tontos, está bé; però un home de las condicions de cultura que's reconeixen a n'en Labra, francament fa riurer.

Pera d'això, res més. Lo govern segueix molt satisfet de l'habilitat que demostren las oposicions, allunyant la constitució del Congrès, perquè qui dias passa anys empeny; d'aquí quatre dias la calor treurá de Madrid als pares de la patria... y quan fassi fret ja parlarèm de lo que convé pera la regeneració d'Espanya.

La qüestió més important, pe a'ls nostres governs és passar un parell o tres d'anys sense fer res, y després deixar lo lloch als liberals pera que fassin lo mateix que'ls conservadors: res de bó.

Aquesta política no té més que un inconvenient, que'l dia menys pensat quedará la sinia espatllada y'ls catúfols no podrán remullarse regularment en las aiguas del pou més fondo del pressupost.

Cosas de casa

Ara sí que a cá la ciutat podrán ferse estalvis, donchs ab la máquina d'escriure que han acordat comprar, és de suposar que al menys tindrán que amortisarse la meitat dels empleats.

Però lo que no arribem a entendre, és que s'haja acordat la compra d'aquell aparell quan están ja cansats de ferlo servir: hi ha qui molts dias li serveix d'esbarjo lo fer prácticas ab aquella maquineta.

De suposar és que'l gasto que ha acordat fer l'Ajuntament deü ésser preferible; a no ésser aixís ja s'hi hauria mirat lo nostre batlle, a qui tanta por li fa lo decret d'en Maura. Però, callin, que diuen que la maquineta la paga l'Ensanxe, y com a n'aqueixa caixa no hi resa pera res aquell decret, ja está la cosa arreglada.

De segur que hi haurá algún maliciós que dirá: quin rediantre de treball hi ha a l'Ensanxe que necesitan una máquina d'escriurer? ¿Que potser l'utilisen en lo negociat de versos? Perquè han de sapiguer que desde que'ls empleats cobran tart y malament, distreuen la gana fusellant l'art poètic.

Y ara que parlem d'empleats...

Lo Sr. Pallarès que, com ja hem dit, tem més al decret d'en Maura que a una revolució de gallinares o verduleras, no estava dispostat a que en la diada de Corpus sortissen los gegants, perquè deya que això és un gasto voluntari que no podía autorisarlo sense incorre en responsabilitat. Sembla que s'hi posaren bonas personas y feren decidir al Sr. Alcalde a que demanés autorisació pera pagar los gastos. Aixís ho feu y com lo Sr. Gobernador ho autorisá tot seguit, pogueren lluir son garbo los nostres herèu y pubilla y'l negrito y la negrita.

La quitxalla deü agraiment a ne'l Sr. Gobernador.

Però de segur que al llegir això'ls empleats del Municipi, dirán: tant de bó que nosaltres poguessim estarho agraits com la gent menuda, perquè també per nosaltres se'n demaná d'autorisació y aquesta és l'hora que encara no hem cobrat lo més de Maig.

Vaja, D. Santos: pensi que si'ls gegants van a la professó... també hi van los empleats.

Un delicat obsequi

a l'Orfeó Catalá

Ab motiu de la anada de la notable institució al Monastir de Poblet, los nostres amichs de la Conca de Barbaá van tenir la felicíssima idea d'obsequiarla ab un notable follet contentint munió de remarcables treballs en prosa y inspiradas poesias, que alternan ab los retratos dels mestres de l'Orfeó, formant un opúscul de XX planas, editat a Montblanch y ab cubertas ahont sobre fons groch hi campejan las quatre barras vermellas de l'escut de Catalunya.

Veusen aquí'l sumari: «Diada de joya!»—«A Poblet» (poesia).—«Simbólica» (poesia), per Mossèn Jaume Bofarull, Pbre. de Barbaá.—«Los cantors de la Patria», per M. P. Queralt, de Montblanch.—«La nostra ofrena», per Joan Poblet, de Montblanch.—«Al mestre Millet» (poesia).—«Alegremnos», per Jesús Ferreré, de Pira.—«Un altre llore», per A. Andreu, de Barbaá.—«Benvinguts!» (poesia) per J. M. Rendé, de Esplugas de Francolí.—«Benvin-

» Aquest treball, com l'hermosa poesia que'l segueix foren retirats, ja compostos, del número anterior, por excés d'original.

guts sian!» per Lluís Pagés, de Solivella.—«A l'Orfeó Catalá», per Esteve Forcadell, de Vilaverd.—«Salve», per Ramón Porta, Pbre., de Sarreal.—«La gran obra de l'Orfeó Catalá», per M. J. Ros, de Blancafort.—«Desperta ferret!» (poesia), per Ramón Bergadá, Pbre. del Monastir de Poblet.—«Lo Monastir de Poblet y l'Orfeó Catalá», per Llorens March, de Rocafort de Queralt.

Entre'ls esmentats treballs, tots de plomas de la Conca, com se veu, de manera que l'ofrena resulta verdaderament de tota la comarca y solzament d'ella, n'hi ha, com pot suposarse per las firmas dels llurs autors, de verdaderament notables.

Rebin tots ells, que son colocada a tan alt lloch la cultura d'aquella hermosa y ben catalana afrau, la nostra més coral felicitació, que poden ajuntar a las moltas que van rebre, ab lo agraiment del mestre y membres de l'Orfeó de moltsíssims dels concurrents a la memorable festa.

A l'Orfeó Catalá

Teniu amor al pit y cants als llabis. Teniu una senyera que us acobla y teniu una terra com cap d'altra y teniu joventut y poesia. Heu recullit llores y crits de joya —per cada crit de joya un arreveure— Donchs ara, avant! que vostra ruta es santa.

Los que heu deixat enrera que us anyorin.

Donchs ara, avant! Com un alé de vida sorollèu cors ab vostres cants idílics y sorollèu cervells ab cants de lluita.

Donchs ara, avant! Que vostra veu potenta palpiti al sol de las rialleras platjas; que retrunyi en los pobles solitarios... No hi fa pas res que, tan potenta, s'ifitri a turbar la quietud de las iglesias; que Déu ja ho vol que'ls pobles se redressin.

Donchs ara, avant! Que vostra veu palpiti en onades de llum y d'armonia, y se la emporti'l vent fins a apagarla en la masia blanca y vergonyosa redoltada de pins en la montanya.

Y vosaltres, avant! Lo recort queda; y'ls recorts que s'arrapan ab poesia ni'ls allunya l'estiu tot plé de fruitas ni'ls allunya l'hivern ab las nevadas.

Los qu'heu deixat enrera que us anyorin.

Anyorarán los vostres cants—los nostres—y en vostres cants hi sentirán las queixas, tendras las unas, exigents las otras. Y quan mirin al lluny la ratlla immòvil de l'horitzó per hont us vareu perdre tots junts sota l'oneig de la senyera, encar que sigui a l'hora de la posta hi veurán neixe una claror d'aubada.

Tot anyorant los vostres cants, tal volta se'ls farán séus... Llavors, al repetirlos, esdevindrán los sofriments més fondos.

Y'l deliri d'un cant per sobre'ls altres —d'un cant de cants—s'engendrará en la febre.

Qui sap si vindrá l'hora de la lluita y arreu esclatará un cant de victoria!

R. SURIÑACH SENTIÉS.

Bibliografía

«Nerto». Poema de Mistral traduí per Mossèn Jacinto Verdaguer.—«La gent del llamp». Articles de Joseph Aladern. (Volums 5 y 6 de la Biblioteca Popular de L'Avenc.

La casa editorial L'Avenc de Barcelona, continúa sa activa campanya en favor de la cultura de la nostra terra. La Biblioteca Popular quina publicació s'inaugurá fa poch, ha obtingut un èxit brillantíssim, y no hi ha dubte que encara's farà més sorollós y important si'ls bons companys de L'Avenc, continuan, com és d'esperar, donant al públich obras tan escullidas com las editadas fins avuy.

Poch cal dir de las que encapsalan aquestas ratllas y que són las darretas que han vist la llum, pera recomanarlas als nostres lectors. Respecte a la primera, la coneixen tots los aimants de la bona literatura, de tal manera que estava agotada feya bastants anys. S'ha prestat, donchs, un bon servey reimprimintla, sobre tot si's té en compte'l carácter verament econòmic de la nova edició.

«La gent del llamp», de l'Aladern, forma un suggestiu aplech d'articles en que's descriuen d'una manera acabada tipos y costums del Camp de Tarragona. Los articles de l'Aladern, poden compararse ben bé als «Croniques Pirinencs» d'en Massó y Torrens, puig com ells captivan per l'ambient de realitat que s'hi respira y per l'apropiat llenguatge ab que están escrits.

Si a n'això hi afegim que la major

Pastillas Morelló

Obran per inhalació dels agents antisséptics, anti-catarrales y anti-asmàtics que's desprenen mentres van desentent per la boca. Curan la **TOS, REFREDATS, BRONQUITIS, AUFECH, CATARROS, RONQUERA, ABCESSOS PULMONARS**, etc., etc.
Farmacia de l'autor, Porta de l'Angel, 21 y 23 Barcelona

Comissions y Representacions

DE PRODUCTES NACIONALS Y EXTRANJERS

Centre d'Informació Comercial

Sixto Villalba.—TARRAGONA

ria dels articles de l'Aladern tancan un drama del tot interessant, no caldrà que'ns esforsem en fer son elogi, però que dintre de poch figuri aquest tomet en totes las llibrerias dels fills d'aquesta comarca.

CONCERT SABATER

Accedint als desitjos de sos amichs, que no han pogut encara fruir dels adelantos que ha fet en l'estada a París, nostre bon amich lo distingit pianista D. Joseph Sabater, ha organitzat per aquesta nit un concert en lo teatre de l'Ateneo Tarraconense, concert que's veurà segons noticies molt animat, puig al natural desitj de passar una bona vetllada ohint bona música, hi ha que afegir la natural curiositat despertada pels elogis que la premsa barcelonina ha dedicat aquests dies a l'amich Sabater.

Lo programa, per altra part, és força interessant, puig lo Sr. Sabater com si volgués presentar-se davant de sos paisans complacent en extrem, executarà las següents composicions:

1.ª part. 1. Sonata 23 Apasionata. (a) Alegre (b) Andante (c) Alegre.—Beethoven.

2. Nocturn 3 ob 15; 3. Masurka 25 ob 33; 4. Wals 5 ob 42.—Chopin.

3. Rapsodia 12.—Liszt.

2.ª part. 1. Preludi.—Rachmaninoff.

2. Rapsodia 13.—Liszt.

3. Romanza.—Saint-Saens.

4. Mandolina.—Thomé.

5. Murmull de primavera.—Sin-

6. Jota de la sarsuela Cádiz.—

Transcripció d'en S. del Valle.

L'acreditada casa Chassaingne de Barcelona ha cedit pera'l concert Sabater un de sos magnífichs pianos de

cua.

Sants de la setmana

Diumenge, 14 de Juny.—Sts. Basili b. y dr. y Elisseeu prof.—Dilluns,

15.—Sts. Vito, Modest y sta. Crescencia mrs.—Dimars, 16.—St. Quir-

se, stas. Julita mr. y Lutgarda vg.—

Dimecres, 17.—Sts. Manel, Marcellá

y sta. Paula vg.—Dijous, 18.—Sants

March, Sabel y Ismael mrs.—Diven-

dres, 19.—Lo Sagrat Cor de Jesús,

Sts. Gervasi y Protasi mrs.—Dissap-

te, 20.—St. Silveri papa y mr.

Quaranta horas: Continúa l'octava

de Corpus y divendres comensarà a

l'glesia de las Carmelitas Descalsas.

NOVAS

La festivit de Corpus se celebrá

en nostra Catedral Basílica ab l'acost-

atamant esplendor. Per la tarde y no

obstant que'l temps se presentava

poch favorable a primeras horas del

dia, s'asserená l'atmosfera y surtí a las

sis la professó, que's vegé concorreda

com pochos anys.

Després de la professó pot dirse

que tot Tarragona's reüní a la Ram-

bla de St. Joan, presentant aquella

hermosa via deliciós aspecte.

Pot dirse que la diada de Corpus

és la primera festa d'istiu y té espe-

cialment pera las senyoras l'atractiu

d'esser lo dia en que s'estrenan las

volietes de la nova estació.

Avuy ab motiu de la professó de la

parroquia de St. Joan, se reproduirà

tan bell quadro d'animació y vida

que fa que en aquellas horas nos cre-

guem trasportats a altra població més

important que la nostra, en la que

per dissort la tranquilidat y la calma

son las notas més características.

S'han fusionat las societats catala-

notes de Barcelona «Los Montañ-

enantes», «Lo Somatenent», «Lo Re-

gioners», quedant constituída una

nova Associació ab lo nom d'«Aplech

Catalanista».

Agram a la Junta Directiva l'aten-

ció que tingué de convidarnos a la

seua inaugural que's celebrá en lo

local social, Marlet, núm. 1, primer.

Ha sigut novament elegit President del Colegi de Metjes d'aquesta provincia, lo nostre bon amich D. Antón Rabadá, en las eleccions hagudas aquesta setmana per la renovació parcial de la Junta de Govern de dit Colegi, quedant constituída aquella Junta de la manera següent:

D. Antón Rabadá Mayné, President (reelegit); D. Pere Aguilera Solsona, primer Vocal (reelegit); D. Joseph Viejobueno Doile, segon Vocal; don Blay Andrés Royo, Vocal quart (de la Junta anterior); D. Joan Mallaré Torras, quart Vocal (reelegit); don Efemiano Queralt Inglés, quint Vocal (de la Junta anterior); D. Lluís Soler Cañellas, Tresorer; D. Samuel Cuchí Vidiella, Contador; D. Francesch Cañellas Elias, Secretari.

Malgrat la confiansa novament demostrada a nostre distingit amich D. Antón Rabadá, que ab tota l'ánima remercia, podèm assegurar que aquest, fent ús del dret que la llei li concedeix, renunciará'l càrrech preminent otorgat per la classe mèdica, donchs las sevas moltas ocupacions no li permeten dedicar la seva activitat y bon zel a l'exercici del càrrech que fa tants anys vé desempenyant.

Tenim a la venda en aquesta redacció y al preu de deu cèntims un, exemplars del remarcable follet publicat per la Conca de Barbará en celebració de l'anada de l'Orfeo a Poblet y del que parlèm en altre lloch.

Orfebreria religiosa y ornamentals de Iglesia.—J. CABALLÉ GOYENECHÉ.

Dilluns passat caigué sobre nostra ciutat una forta pluja, que sigué més important en las vertents del Franco-lí, puig dit riu experimentá una forta crecudada. La tempesta aná acompanyada de pedra en varis punts, experimentant serios danys las cultillas, sobre tot a l'Espluga de Francolí, Montblanch y Pla de Cabra.

Tan prompte tinga llestos los documents que creu convenient emportarsen pera'l mellor acert en sas gestions, surtirá cap a Madrid la Comissió de la Junta d'Obras del Port que deu entre altres assumptos treballar pera la rebaixa de la contribució industrial y del cupo de consums.

—Camisas y corbatas alta novetat. Camiseria de Pau Brú, Comte de Rius, 20.

Lo prop passat divendres rebé cristiana sepultura l'antich oficial primer que fou de la Secretaria de l'Institut, D. Joseph Cañellas, pare de nostre benvolgut amich D. Francesch, metje d'aquesta ciutat.

Rebi la familia Cañellas l'expressió de nostre més sentit condol y Déu vulgui donarlos la resignació necessaria pera soportar tan gran dissort.

Lo divendres a la nit se veje molt concorregut l'acreditat café del Centro, ab motiu de donar lo concert de despedida lo distingit mestre de bandurria en Carles Terraza, a qui nos complau felicitar per lo sorollós èxit obtingut.

Avuy comensaràn en l'esmentat café una nova sèrie de concerts en los que pendrà part lo violinista senyor Torrents, conegut ja de nostre públich desde l'istiu passat.

Per excès d'original no podèm publicar avuy un article bibliogràfic que tenim en cartera, referent a la hermosa novela *Herèu y Cabalé*, de nostre distingit amich D. Ferrán de Querol.

També esperan torn altres treballs d'estimats coloboradors a qui preguèm dissimulin la tardansa ab que publiquem sos treballs.

Neurastenias. — **Neurostéogeno Sugrañes.**

Del diputat per aquesta Circumscripció Sr. Marqués de Grinyi hem rebut un exemplar del discurs pronunciat pel Ministre de la Gobernació Sr. Maura al presentar al Senat son projecte de bases pera la reforma de l'Administració local. Remercièm l'envió.

Una extraordinaria funció prepara aquesta nit lo «Centre Catalá», ab motiu de celebrar son benefici la distingida Secció dramática que actúa en aquell concorregut teatre.

Se posará en escena'l preciós drama «La rondalla de l'infern» y la bonica pessa «Lo Pronunciament», acabant la festa ab un lluit ball.

Tenim per segur que'l públich sabrá correspondre als esforços de la Secció dramática del «Centre Catalá» omplint a vessar lo teatre.

Se'ns ha acostat fins a nosaltres l'inspector de policia d'aquesta ciutat pregantnos fem constar que ell no vá dir precisament que fós un orfeonista l'autor de la sustracció del rellotje a un nostre amich, y de quin fet donnavan compte en nostre darrer número, sinó que com sol succeir en dias de molta aglomeració de gent, deuria venir en lo mateix tren dels orfeonistas algun aficionat a las cosas dels altres.

Queda complascut.

Imprés, a l'acreditada estampa de l'Avenç hem rebut un exemplar del volum de poesias que baix lo titol de *Llibre d'amor* acaba de publicar nostre estimat amich En Manel de Montoliu. No'ns ocuparem ab l'extensió que mereix.

Convalecencias. — **Ovi Lecitina Giol.**

En l'última sessió de l'Ajuntament, a proposta de la Comissió corresponent, s'acordá concedir franquicia de drets pera arrevosar y pintar la fatxada de las casas desde ara fins a Santa Tecla.

Es una mida digna d'aplaudiment, puig contribuirá a que la classe obrera tingui treball.

Són moltas las queixas que's formulan sobre la forma ab que s'ha fet lo repartiment de las cèdulas personals. Lo de sempre, treurer los diners del públich, és l'única preocupació dels governs que ara s'enfilan.

Ab motiu de la festivit de del dia, se servirán avuy en l'acreditat café de las Set Portas varias classes d'exquisits gelats y granisats.

L'empedrat del carrer Major está tan gastat que no hi ha dia sens que's tingui que deplorar alguna caiguda, y'ls veíns de la part alta se queixan y ab rahó de l'abandonó en que se'ls té relegats.

Los maliciosos diuen que no s'arregla perque la majoria de regidors com no hi tenen que transitar no poden exposarse a relliscar y pendrer mal, mes nosaltres los creyèm més humanitaris y volèm suposar que si no s'ha fet fins avuy és senzillament perque no s'ha pogut, però que en quant ho permeti l'erari tot s'arreglará.

Veurèm.

Ara qu'és lo temps en que nostre més hermós passeig, la Rambla de St. Joan, se veu més concorregut, fora convenient que per qui correspongui se disposés l'arreglo dels orinadors en ell situats, puig no resultan gens agradosas las emanacions que llansan a regular distancia.

Cansat de provar específichs sense cap resultat, l'únich que m'ha fet surtir espesíssim cabell a la calva més gran que'l meu cap tenia, és lo vegetal «Azgar» del perruquer CASALS.

FORN

N'hi ha un pera llogar en un carrer céntrich. Informarán en l'administració de **LO CAMP.**

VAQUERÍA SUISSA

Aquest important establiment serveix llet al públich **tots los dias**, de matí y tarde. Las horas d'esmunyir serán de sis a nou del matí y de cinch a set de la tarde.

S'expndrá **exclusivament** en las mateixas quadras, **Carrer de Armanyá**, entre'ls de Lauria y Adriano, y en los magatzems de loza, cristall y porcelana que la **Sra. Vda. de Joseph Mercadé**, posseeix a la **Rambla de Sant Joan, 44.**

A totas horas y particularment a las d'esmunyir, podrá'l públich visitar la Vaquería.

NOTA IMPORTANT. Las vacas que acaba de rebre aquesta casa són Suissas, vingudas directament d'aquell país.

Ibarra y C.ª de Sevilla

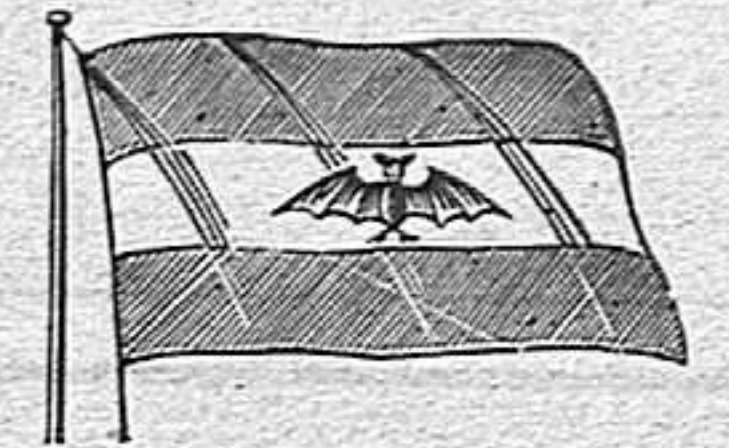
Linia regular de grans vapors

Pera Valencia, Alacant, Cartagena, Almería, Málaga, Sevilla, Cádiz, Huelva, Vigo Marín, Villagarcía, Carril, Corunya, Ferrol Rivadeo, Gijón, Santander, Bilbao, Pasages San Sebastián, Bayonne, Bordeaux, Nantes Dun-Kerque, Havre y París.

Sortirá d'aquest port lo dia 18 de Juny, lo vapor **Cabo Quejo**, son capitá D. Pere Beascochea, admetent càrrega y passatgers pera'ls citats ports.

Lo despatax son consignatari D. Marián Peres.

Pera Valencia, Alacant, Málaga, Cádiz, Galicia, Asturias, Santander y Bilbao, sortirá d'aquest port lo dia 18 del corrent lo vapor **Adela Roca**, son capitá Company, admetent càrrega y passatgers pera dits ports. Son agent: D. Joseph M.ª Ricomá

Companyia Valenciana de Navegació

Linia regular de grans y rápids vapors

ENTRE

Espanya, França è Italia

Vapors de la Companyia

Sagunto, Alcira, Játiva, Grao, Martos, Cabañal y Denia

Sortidas fixas y setmanals del port de Tarragona, directament pera **Marsella y Génova** los dimars de cada setmana escala quinzenal a **Liorna.**

Pera **Valencia, Alacant, Almería, Málaga, Algeciras, Cadiz y Huelva** los dijous de cada setmana.

Viatjes extraordinaris a **Marsella y Niza.**

S'admet passatge y càrrega a nolits reduits. S'admet càrrega ab nolit seguit y coneixement directe pera New-York, Nápols, Bari Siracusa, Messina, Catania, Palermo, Cagliari, Venecia, Malta, Triest, Fiume, Odessa, Braila, Galats, Alexandria, Port-Said, Suez, Aden, Bombay, Singapur, Hong-Kong, ab trasbordo a Génova.

Agent: D. Román Musolas

Carrer d'Apodaca, 33.—TARRAGONA.—Teléfono, núm. 34

TIP. DE FRANCESH SUGRAÑES, COMTE DE RIUS, 9

Hotel TERMINUS

282, ARAGÓ, 282

devant del baixador del Passel de Gracia y aprop dels tranvías

BARCELONA

Gran confort y gust artístich en totes las dependencias

RESTAURANT Y COLMADO

a disposició dels viatgers que hagin de marxar o arribin en los trens que a cada moment paran al baixador.

Esmorsars, de 12 a 3 tarde, de 14 rals en amunt. Dinars, de 6 a 10 vespre desde 4 pesetas.

Gran Cafè de las SET PORTAS

Plassa d'Olózaga, núm. 10

TELÉFONO N.º 15

Lilegitima cervesa danesa

NYCARLSBERG

(sense alcohol)

A pesetas 0'75 la botella

Se serveix a domicili

SI SENYOR

No hi ha cap confitura comparable a las tan anomenadas pastillas ALONSO HERMANOS elaboradas a Logroño de fa mes de 40 anys. Són eficasment recomenadas per son agradabilíssim paladar y excelents condicions nutritivas que las fan superiors a totes las imitacions.

Venda exclusiva: Ultramarins y comestibles de **JOSEP CARDONA, Portalet, 1 y Plassa de la Font, 51, Tarragona.**—Marca de fábrica «La Cabra».—Únich depòsit a Tarragona de las anomenadas pastas italianas pera sopa, que's reben semanalment als establiments **Cardona**, carrer del Portalet, n.º 1, Plassa de la Font, 51, y carrer de Apodaca, 27. Participem als consumidors de tan excelent pasta, que visitin lo depòsit que tenen los senyors Cardona, en lo que hi trobaran un variat assortit de ditas pastas italianas a preus sumament baratos.—Venda de pa y sopa «Gluten» pera'ls diabètics. Extens assortit de distintes classes de formatges nacionals y extrangers.

Portalet, 11.—Plassa de la Font, 51.—Apodaca, 27

Xarop de hipofosfats CLIMENT

La llegítima marca "SALUD"

Srs. Climent y C.^a—Tortosa.—Molt Srs. meus: Lo Nen X. de tres anys, sofria desde més d'un any d'una escrófula crònica. Cansat d'usar sens cap resultat quantas Emulsions y reconstituyents se preconi-
 san pera aquells cassos, vaig ensejar los Hipofosfats Climent, trobant consol lo pacient, ja en lo primer frasco y molt prompte la curació completa.—Dr. Sioniz, Catedràtic de Barcelona.
 Srs. Climent y C.^a—Tortosa.—Molt senyors meus: Puch'assegurarlos qu'en tots los cassos d'Asthenia presentats a la meua clinica a causa d'ateccions genitals provinents de la falta de fixesa de las viscera
 abdominals (Enteróptosis) lo Xarop Climent marca SALUD m'ha donat inmillorables resultats.—Dr. Gibert, Especialista en parts y malalties de la dona.
 Exigeixis lo llegitim Xarop Climent SALUD, únich aprobat per la Real Academia de Medicina de Barcelona, puig s'en expén altre del mateix nom.

Ovi

Lecitina

Giol

(Lecitina de rovell d'ou)

Tónich. Reconstituyent

Antineurasténich

La Joya del Centre

Establiment de begudas

DE JOSEPH RIOLA

Tarragona.—22. RAMBLA DE SANT JOAN. 22.—Tarragona

Cervesa fresca Moritz, rebuda diariament de la fàbrica.
 Horxatas y xarops fins, nectars y demés begudas del temps.
 Dipòsit de gel.—Vins y licors de las més acreditadas marcas a preus econòmichs
SE SERVEIX A DOMICILI

ACADEMIA CARBÓ
 DIBUIX—PINTURA
 ART DECORATIV
 Unió—36. Tarragona

Horas de classe.—PINTURA.—Classe
 pera noys: De set a dos quarts de uou
 del mati.
 Classe pera senyoretas.—Dedos quarts
 de duas a las tres de la tarde.
 DIBUIX.—Pera senyoretas: A la matei-
 xa hora de la classe de pintura.
 Pera noys: De set a dos quarts de nou
 del vespre.

Joan Ruiz y Porta

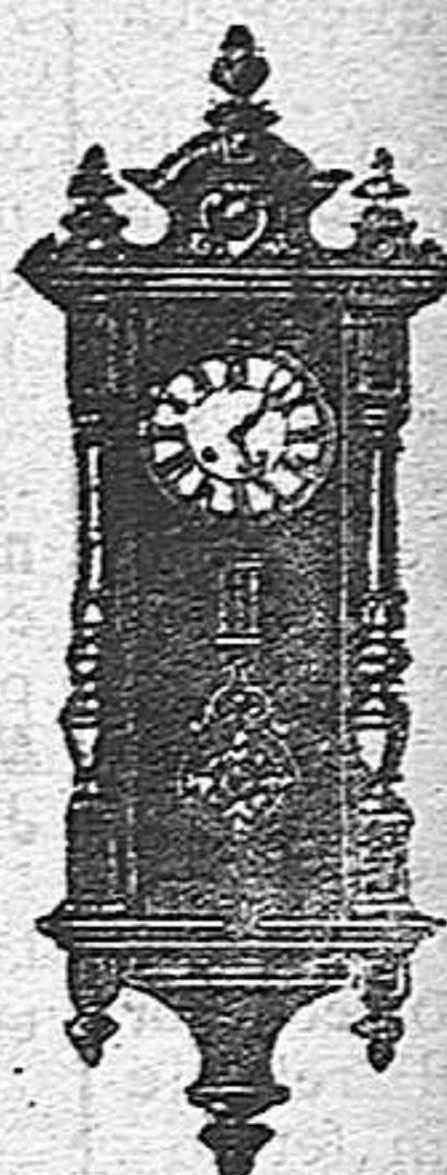
Procurador

Méndez Núñez, 16, 2.ª—TARRAGONA

EXCELSER

En Llanas ven uns paraigües
 de semi-seda y cutó,
 de color inalterable
 y teixit tantíssim bó,
 que resisteix tota proba
 al devall d'uu canaló.
 Ademés, també té uns vanos
 ab pintats tan rebóns,
 qui ai Rafel ni Murillo
 los podrian fer melló,
 apòsper per regalos;
 causan gran admiració.
 Trobaran també sombrillas
 y un gran assortit de bastóns,
 parassols de totes menas
 que són molt barato y bons.
 Mellor dit: no ya cap casa
 en tan bonas condicions.

26, COMTE DE RIUS, 26

RELOTGERIA

DE F. RIGAU

Baixada de Misericordia 14
 TARRAGONA

Gran assortit de re-
 lotges de totes clas-
 ses y preus. Taller de
 composturas.

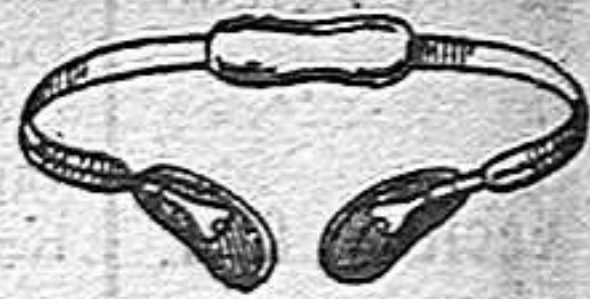
CLINICA DENTAL

DE D. FULGENCI AGUSTÍ ALEU

PROFESSOR-DENTISTA

Unió, 44, pral.—Tarragona

Curació prompta de las malalties de la
 boca y dents. Extraccions sense dolor.
 Orificacions, empastaments y tota clas-
 se de obturacions.
 Construcció de dents, dentaduras y
 aparells de totes classes y empleo de tots
 los anestessichs coneguts.

Gran fabrica de braguers

34, Unió, 34

Herniados (TRENCAES)

Aquest establiment compta ab los
 ayensos més moderns y práctichs que la
 ciencia requereix pera la construcció y
 aplicació de tota classe de braguers y
 d'aparells ortopèdichs.

Especialitat en lo braguier Articular
 Regulador Sistema Montserrat y ab lo
 tractament de las trencaduras.

Grans existencias en braguers de
 goma pera la curació radical de las tren-
 caduras congénitas y adquiridas de la in-
 fancia y tot lo concernent a Cirurgia y
 a Ortopedia.

Casa recomenada per tots los se-
 nyors metjes que han tingut ocasió de
 conèxela, tant per los gèneros de son
 catàlech com per los preus reduhits.

PERE MONTSERRAT, Unió, 34.—TARRAGONA

La veritable propaganda

és farà usant tots los catalans l'inmillora-
 ble Paper de fumar CATALUNYA

ABONOS

químichs y minerals garantits per son més
 alt poder fertilisant, elaborant los complets
 especials pera cada terra y cultiu.

ABONOS

organo-químichs propis pera plantacions pre-
 parantlos també ab atenció a las necessitats
 de la planta y terra a que deuen destinarse.
 Despullas, tercerilla etc., grans llegums etc.

COMISSIONS Y REPRESENTACIONS

QUINTANA Y TORRES

Carrer de Barcelona, 4.—Tarragona

Negoci lucratiu

Venda de
 variadas parti-
 cipacions,
 de la socie-
 tat tarragonina Pedrol y Companya,
 domiciliada en aquesta ciutat y dedica-
 da a l'extracció de materias fecals pel
 sistema «INODORO».
 Darán rahó a l'Administració d'aquest
 setmanari.

Fàbrica de sabó

Miquel Melendres

Sabó desde 0.20 ptas., 0.22 y hasta
 0.38 la lliura.
 Se serveix a domicili.
 Vilamitjana, 9, (Pla de la Seu, devant
 la porta de Sta. Tecla).

FUSTERIA

En aquest an-
 tich y acreditat,
 taller se constru-
 heix tot lo refe-
 rent al ram de fusteria, lo mateix en
 quant a obras, que'n treballs artístich-
 decoratius y de luxe.

11, MENDEZ NUÑEZ, 11.

Centre d'Instrucció Musical

de Tarragona

EN LO

SALÓ AYNÉ

Queda oberta la matricula pera l'in-
 grés a las classes de Solfeig, Teoria de la
 música, Piano y Instruments d'arch.
 Lo día 1.er de Octubre quedá obert lo
 curs de 1902 a 1903.

Horas de classe

Senyoretas: de 5 a 7 de la tarde.
 Noys: de 6 a 8 de la nit.

GABINET Y CLINICA DENTAL

DE

A. PONS ICART

SAN AGUSTI, NUM. 21, PIS SEGON, TARRAGONA

Tractament especial de las malalties
 de las dents y genivas.

Extracció de dents, caxals y arrels
 sense dolor.

Especialitat en emplastes, emploma-
 duras y orificacions.

Perfeccionament en la construcció de
 pessas y dentaduras de totes classes.

MAQUINARIA

agrícola, industrial y vinícola

Complet assortit en ferreteria

MARCELÍ VICENS

APODACA, 27, TARRAGONA

Unich representant en aquesta pro-
 vincia de l'important casa de Barcelona,
 Srs. Ignaci Sanpere y C.^a, constructors
 d'aradas y bògits pera ondas llauradas
 y demés màquines agrícolas.

Lo Camp de Tarragona

SETMANARI CATALANISTA

6 Redacció y Administració: Méndez Núñez, 6

Tarragona, trimestre..... 1 pesseta
 Fora..... 1 »
 Extranger..... 2 »
 Número d'avuy..... 10 cértis

Anuncis a preus reduhits

EMULSIÓ NADAL

Unica que conté'l 80 per 100 d'oli pur de fetge de bacallá

Aprobada y recomenada per las Academies de Metges y Apotecaris

LA MELLOR:

LA MÉS AGRADABLE

Aygua naf SERRA

Aquesta triple aygua de flors de taronger, de perfumada y deliciosa aroma está elaborada ab la
 tendre, fresca y escullida del taronger agre y's vend en botellas de 114 de litre al preu d'una pesseta.
 A engrós importants descomptes. Farmacia y laboratorí de A. Serra.—Reus
 A la menuda: Farmacia del Centro.—Tarragona.—Demanar AYGUA NAF SERRA

Serveys de la Companyia Transatlántica

Linia de Cuba y Méxich.—Lo día 13 de Juny sortirá de Bilbao, lo 19 de Santan-
 der y'l 20 de Coruña, lo vapor Alfonso XIII, directament pera Habana y Veracruz. Ad re-
 passatge y carrega pera Costafirme y Pacífich ab trasbord a Habana al vapor de la linia de
 Venezuela-Colombia. Combinacions pera'l litoral de Cuba y Isla de Santo Domingo.

Linia de Nova-York, Cuba y Méxich.—Lo día 26 de Juny sortirá de Barcelo-
 na, lo 28 de Málaga y'l 30 de Cadiz lo vapor directament pera Nova
 York, Habana y Veracruz. Combinacions pera distints punts dels Estats Units, litoral-
 de Cuba y Isla de Santo Domingo.

Linia de Venezuela-Colombia.—Lo día 11 de Juny sortirá de Barcelona, lo
 13 de Malaga y'l 15 de Cadiz, lo vapor Buenos Aires, directament pera Las Palmas,
 Santa Cruz de Tenerife, Santa Cruz de La Palma, Puerto Rico, Habana, Puerto Limón,
 Colón, Sabanilla, Curaçac, Puerto Cabello y La Guayra, admetent passatge y carrega pera
 Veracruz ab trasbord a Habana. Combina pel ferro-carril de Panamá ab las companyas
 de navegació del Pacífich, pera quals ports admet passatge y carrega ab bitllets y comen-
 tements directes. Combinació pera'l litoral de Cuba y Puerto Rico. S'admet passatge
 pera Puerto Plata ab trasbord a Puerto Rico y pera Santo Domingo y San Pedro de Ma-
 coris, ab trasbord a Habana. També carrega pera Maracaibo, Coro, Carupano, Trinitat, Guanta
 y Cumaná ab trasbord a Curaçac.

Linia de Filipinas.—Lo día 20 de Juny sortirá de Barcelona, habent fet las escalas
 intermitjas lo vapor directament pera Port-Said, Suez, Colombo,
 Singapore y Manila, servint per trasbord los ports de la costa Oriental d'Àfrica, de la India,
 Java, Sumatra, China, Japó y Australia.

Linia de Buenos Aires.—Lo día 2 Juny sortirá de Barcelona, l'5 de Málaga y'l 7 de
 Cadiz, lo vapor Cataluña directament pera Santa Cruz de Tenerife Montevideo y Buenos
 Aires.

Linia de Canarias.—Lo 17 de Juny sortirá de Barcelona lo 18 de Valencia, lo 19
 d'Alacant y'l 22 de Cadiz, lo vapor directament pera Casablanca, Ma-
 zagan, Las Palmas, Santa Cruz de la Palma y Santa Cruz de Tenerife, retornant a Barcelona
 per Cadiz, Alacant y Valencia.

Linia de Fernando Poo.—Lo día 25 de Juliol sortirá de Barcelona y el 30 de
 Cadiz, lo vapor pera Fernando Poo, ab escalas en Casablanca, Mazagan
 y altres ports de la Costa occidental d'Àfrica y Golf de Guinea.

Linia de Tanger.—Sortidas de Cadiz: dilluns, dimecres y divendres.
 Sortidas de Tanger: dimars, dijous y dissabtes.
 Pera més informes dirigirse a son agent D. Emili Borrás

Elixir á la Ingluvina GIOL

Es lo millor remey pera la prompte y segura curació de totes las malalties del

VENTRELL

per crònicas que sian, regularisant son funcionament y reforsant los debilitats.
 De venta en totas las Farmacias y en casa son autor, Passeig de Gracia, 4,
 Barcelona.

Farmacia Plana

al costat de la antiga
CASA FIGUERAS
 REAL, 6.—Tarragona

Provista de medicaments moderns adqui-
 rits d'origen.—Complet assortit de medica-
 ió pera curas antisépticas.—Especialitats naci-
 onals y extrangeras.

Ayguas minero-medicinals
 TARRAGONA

Drogueria Plana

Antiga casa Figueras

Real 6, cantonada Rebolledo 20

En aquesta casa trobará la industria, la
 agricultura y las arts, un complet surtit de
 drogas, sulfat y primeras materias pera ay-
 nos ab riquesa garantida y de importació di-
 recta.

PREUS LIMITATS VERITAT
 Sofre FLORESTILLA de la millor marca
 TARRAGONA

Academia Duarte

Carrer de la Palma, 2.—Tarragona

Se donan conferencias de tots los cur-
 sos de las Facultats de Dret y Ciencias
 socials y Filosofía y Llettras, comprenent
 en aquesta darrera las seccions correspon-
 ents a las tres llicenciaturas.

Lo curs, com en anys anteriors, comen-
 sará'l día 1.er d'Octubre, com aixís ho dispo-
 sa l'art. 3.er del Reglament.

S'admeten alumnes interns y externs.
 L'Academia compta ab suficient nombre
 de professors titulars pera cada secció.

Pera informes al Director D. Fran-
 cesch Duarte, advocat, beneficiat de
 la S. I. Metropolitana.

CERVEZA

de primera calitat, se serveix a preus
 reduhits en l'acreditat establiment

LA BATERIA

Rambla St. Joan, núm. 39

Gran assortit de vins y licors de to-
 tas classes, marcas de primera y preus
 econòmichs.

S'arrendará

o vendrá l'edifici
 núm. 16 del carrer
 de la Pau y núm.
 15 de la del Ge-
 neral Contreras, ab pago al comptat o a
 passoss. En dit edifici hi ha cups de bas-
 tanta cabuda y dos pous ab aygua abund-
 ant reunint dit local condicions pera
 poderhi instalar qualsevol industria.
 Pera tractar dirigirse al mateix inte-
 ressat, qu'avuy en dia l'ocupa, o bé a don
 Joseph M.ª Pagés, Enginier a Reus.

Lo Dr. J. Jordán

DENTISTA

Té l'honor d'oferrir a sos nombrosos
 clients y al públich en general, lo Gabi-
 net Odontològich que ab los millors
 ayensos de la Odontologia moderna ha
 establert a

Barcelona, Passeig de Gracia, 4, 1.^a

(cantonada al carrer de Caspe, junt ab
 teatres Tivoli y Novetats) y fent
 aixís mateix avinent que opera tots los
 dilluns a REUS en sa antiga clinica
 dental

Plassa de Prim, núm. 5, 1.ª imer pe
 DE LAS 9 DEL MATÍ A LAS 5 DE LA TARDE